

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-17/10

**Toshiba Corporation ir kt.
prieš
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**

(*Krajský soud v Brně* prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Konkurencija — Kartelis valstybės narės teritorijoje, prasidėjęs iki tos valstybės įstojimo į Europos Sąjungą — Tarptautinio masto kartelis, darantis poveikį Sąjungos ir Europos ekonominės erdvės teritorijoje — EB 81 straipsnis ir EEE susitarimo 53 straipsnis — Persekiojimas dėl pažeidimo ir dėl jo taikoma sankcija už laikotarpį iki įstojimo į Sąjungą datos ir po jos — Baudos — Komisijos ir nacionalinių konkurencijos institucijų kompetencijų atskyrimas — Komisijos ir nacionalinės konkurencijos institucijos sprendimai skirti baudas — Ne bis in idem principas — Reglamentas (EB) Nr. 1/2003 — 3 straipsnio 1 dalis ir 11 straipsnio 6 dalis — Naujos valstybės narės įstojimo į Sąjungą pasekmės“

Sprendimo santrauka

1. *Institucijų aktai — Galiojimas laiko atžvilgiu — Materialinės teisės normos taikymas atgaline data — Sąlygos — EB 81 straipsnio ir Reglamento Nr. 1/2003 3 straipsnio taikymas atgaline data — Nebuvimas*

(*EB 81 straipsnis; Tarybos reglamento Nr. 1/2003 3 straipsnio 1 dalis*)

2. *Konkurencija — Kompetencijos pasiskirstymas tarp Komisijos ir nacionalinių konkurencijos institucijų — Komisijos procedūros dėl kartelio pradėjimas — Nacionalinės konkurencijos institucijos kompetencijos netekimas taikant nacionalinę konkurencijos teisę skirti sankcijas dėl antikonkurencinio kartelio poveikio, sukulto tos valstybės narės teritorijoje laikotarpiu iki jos įstojimo į Sąjungą — Nebuvimas*

(*Tarybos reglamento Nr. 1/2003 3 straipsnio 1 dalis ir 11 straipsnio 6 dalis*)

3. *Konkurencija — Administracinė procedūra — Komisijos sprendimas, kuriuo konstatuojamas pažeidimas ir skiriamos baudos kartelyje dalyvavusioms įmonėms — Vėlesnis valstybės narės konkurencijos institucijos sprendimas, kuriuo šioms įmonėms skirtos baudos siekiant jas nubausti už šio kartelio poveikį, sukeltą tos valstybės teritorijoje iki jos įstojimo į Europos Sąjungą — Šiais dviem sprendimais pašalintų kartelio poveikių netapatumas — „Ne bis in idem“ principo pažeidimas — Nebuvimas*

1. Reglamento Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo 3 straipsnio 1 dalyje, kaip ir EB 81 straipsnyje, įtvirtintos materialinės teisės normos, pagal kurias konkurencijos institucijos vertina įmonių susitarimus ir kurios yra materialinės Sąjungos teisės normos. Tokios materialinės teisės normos iš principo negali būti taikomos atgaline data, nesvarbu, ar toks taikymas suinteresuotiesiems asmenims galėtų sukelti nepalankių pasekmių. Teisinio

saugumo principas reikalauja, kad visos faktinės situacijos, nebent aiškiai nurodyta kitaip, paprastai būtų vertinamos pagal joms susiklostant galiojusias teisės normas. Siekiant užtikrinti teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų paisymą, materialinės Sąjungos teisės normos turi būti aiškinamos taip, kad jos taikomos iki jų įsigaliojimo susiklosčiusioms situacijoms, tik jeigu iš jų teksto, tikslų ar bendros struktūros akivaizdžiai matyti, kad joms turi būti pripažintas toks poveikis. Tačiau nei EB 81 straipsnio ir Reglamento Nr. 1/2003 3 straipsnio ar Stojimo akto tekstas, nei jų tikslas ar struktūra nesuteikia aiškaus pagrindo taikyti šias abi normas atgaline data.

Vadinasi, EB 81 straipsnio ir Reglamento Nr. 1/2003 3 straipsnio 1 dalies nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad per procedūrą, pradėtą po 2004 m. gegužės 1 d., jos negali būti taikomos karteliui, kurio poveikis pasireiškė valstybės narės, įstojusios į Sąjungą 2004 m. gegužės 1 d., teritorijoje laikotarpiu iki šios datos.

(žr. 49–52, 67 punktus, rezoliucinės dalies 1 punktą)

2. Europos Komisijai pradėjus procedūrą pagal Reglamento Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo III skyrių dėl kartelio, atitinkamos valstybės narės konkurencijos institucija pagal Reglamento Nr. 1/2003 11 straipsnio 6 dalį, skaitomą kartu su šio reglamento 3 straipsnio 1 dalimi, nepraranda kompetencijos pagal nacionalinę konkurencijos teisę taikyti sankcijas už antikonkurencinį šio kartelio poveikį, sukeltą tos valstybės narės teritorijoje laikotarpiu iki jos įstojimo į Europos Sąjungą.

(žr. 92 punktą, rezoliucinės dalies 2 punktą)

3. Konkurencijos bylose *ne bis in idem* principo turi būti laikomasi procedūrose dėl baudų skyrimo. Šį principą galima taikyti, jei tenkinamos trys sąlygos: tos pačios faktinės aplinkybės, tas pats pažeidėjas ir tas pats saugomas teisinis interesas. Šis principas draudžia konkurencijos srityje pakartotinai skirti sankciją įmonei ar ją persekioti dėl antikonkurencinių veiksmų, dėl kurių ankstesniu nebeskundžiamu sprendimu jai skirta sankcija arba kurių atžvilgiu ji išteisinta.

Vadinasi, *ne bis in idem* principas nedraudžia atitinkamos valstybės narės nacionalinei konkurencijos institucijai skirti baudų kartelyje dalyvavusioms įmonėms už kartelio antikonkurencinį poveikį tos valstybės narės teritorijoje prieš jai įstojant į Europos Sąjungą, jei Europos Komisijos sprendimu, priimtu anksčiau už nacionalinės konkurencijos institucijos sprendimą, kartelio dalyviams skirtomis baudomis nebuvo siekiama pašalinti šį poveikį.

(žr. 94, 97, 103 punktus, rezoliucinės dalies 2 punktą)